

Kampagnestart påvirket af tørke

Af adm. direktør Ronnie B. Nielsen

Så er det igen blevet tid til kampagnestart på AKV. Ingen år er ens, og det har vi endnu engang måttet sande, at, da vi har set en forsinkelse i væksten grundet tørre perioder i store dele af vores avlsområde. Det har betydet, at der ikke har været fuld tilmelding til vores forlevering, og at vi i den første periode derfor ikke har fået lavet helt så meget mel som planlagt. Med den senere kampagnestart og den store usikkerhed om udbytterne er det vanskeligt på nuværende tidspunkt at forudsige, hvornår kampagnen stopper.

Vi har konstateret, at den tørre periode på nogle arealer har resulteret i en stor forekomst af jordknolde, og disse har introduceret nogle udfordringer hos AKV, som vi ikke har set tidligere. Desværre har mange af jordknoldene samme flydeevne som kartofler og er så hårde, at de ikke går i stykker i vores vaskemaskiner, så samlet betyder det, at jordknoldene kan komme helt ind i vores produktion. Første gang, vi fik store mængder jordknolde med ind i produktionen, oplevede vi store vanskeligheder med produktkvaliteten. Det var ikke en god oplevelse, og omkostningerne ved jordknolde i produktionen overstiger fordelene ved at modtage læs med store forekomster af disse. Det er grunden til, at vores avlere har modtaget et brev om

udfordringerne med jordknolde, og at AKV desværre ikke kan tage læs med store forekomster af disse. Vi håber, at der kommer mere regn, så de berørte arealer kan få løst jorden op, og så vi dermed undgår jordknolde på fabrikken.

Ud over dette års specielle vejrudfordringer har vi fået startet fabrikken op, og generelt kører den som forventet, men der er altid nogle småjusteringer i den første periode. Største udfordring lige nu er, at der er tekniske udfordringer med den nye store silo, der har resulteret i nogle driftsproblemer, og derfor arbejder vi på at finde en løsning. Det forventes ikke, at det bliver et gentaget problem igennem hele kampagnen.

På fabrikken kan vi glæde os over de generelt meget høje stivelsesprocenter, hvor udbyttet i marken desværre følger ikke med, men den høje stivelse gør, at fabrikken, specielt inddamperen, kører rigtig godt, og kapaciteten i fabrikken er rigtig god. Ligeledes er der planlagt en ny måde at rengøre inddamperen på, som forventes at holde kapaciteten højere igennem kampagnen, men det skal komme an på en test.

Helt generelt har vi haft en god start på kampagnen.

Mere plads

Af produktionschef Niels P. Johansen

Den nye lagerhal står færdig, og nu begynder arbejdet med at få indrettet hallen, således vi udnytter arealet bedst muligt. I projektet mangler der nu kun asfaltering for enden af lagerhallen samt reetablering af det udvendige område.

Byggeriet af den nye lagerhal har trukket ud. Processen har været besværliggjort af nye regler i forbindelse med at få en byggetilladelse. Vi har udover udfordringer med at få byggetilladelsen skullet finde en løsning på at håndtere og flytte flere højspændingskabler, heriblandt et 60 kV kabel.

Etableringen af den nye lagerhal giver os muligheden for at kunne pakke ud til længere frem i tiden. Indtil nu har vi som udgangspunkt været tvunget til at vente med at pakke ordrer til den sidste uge før leveringen pga. pladsmangel på lageret. Dette kan være en begrænsning for kapacitet og effektiviteten i pakkeriet, da det giver flere omstillinger på pakkemaskinerne. Færdiggørelsen af den nye lagerhal kommer på et godt tidspunkt, da en stor ordre på bigbags nu kan håndteres på en effektiv måde.

Endelig er den her, og den nye lagerhal er allerede taget i brug

Lysere tider

Af salgsdirektør Bjarne Larsen

Selv om året går mod mørkere tider, så er der lysere tider forude for vores kartoffelstivelse.

Som følge af historisk lave markedspriser i det seneste høstår valgte vi i forventning om bedre tider at lægge en ret stor del af vores produktion på lager i siloerne. Det har allerede vist sig at være en god beslutning, for priserne er nu tilbage på et normalt niveau.

Efterspørgslen fra vores normale fødevarekunder i Europa er også tilbage på normalt niveau, hvorimod det halter med de oversøiske kunder både pga. fortsatte Corona-nedlukninger i f.eks. Asien og vanvittigt høje fragtrater globalt. De efterhånden meget store rederier med stor magt udnytter i den grad Corona-situationen og malker deres kunder mest muligt på den korte bane.

Når priserne alligevel har rettet sig, så hænger det bl.a. sammen med en helt anden Corona-effekt. Når vi alle sammen under Coronaen har haft færre muligheder for at bruge penge, men samtidig haft masser af tid, så er der Verden over blevet købt væsentligt mere på internettet. Med voldsomt øget internethandel følger

også et stort behov for emballage, som kræver meget stivelse. Det har resulteret i mangel og voldsomme prisstigninger på de normalt billigere majs- og hvedestivelser. Kartoffelstivelsesindustrien er relativt lille i forhold til majsstivelsesbranchen, så når først de helt store papir- og emballageproducenter mangler stivelse, så kan de i løbet af ret kort tid støvsuge det ekstra overgangslager, som ellers var skabt pga. pandemiens nedlukninger i kombination med sidste års gode høst i Europa. Meget tyder på, at markedsprisen kan gå lidt yderligere op, men det må tiden vise. Det afhænger i høj grad af, hvorvidt manglen på majs- og hvedestivelse fortsætter, samt af pandemiens udvikling globalt.

Det er også glædeligt, at kartoffelprotein-markedet er vendt fuldstændigt rundt. Først og fremmest er det væsentlige amerikanske marked åbnet op igen, og samtidig er priserne på diverse protein-alternativer høje, så prisniveauet for kartoffelprotein nærmer sig nu igen det niveau, vi så for 3-4 år siden.

Alt i alt tegner den kommende tid positiv - ikke mindst, fordi vi med et godt overgangslager af stivelse har mulighed for at få glæde af udviklingen.

Vækstsæsonen 2021

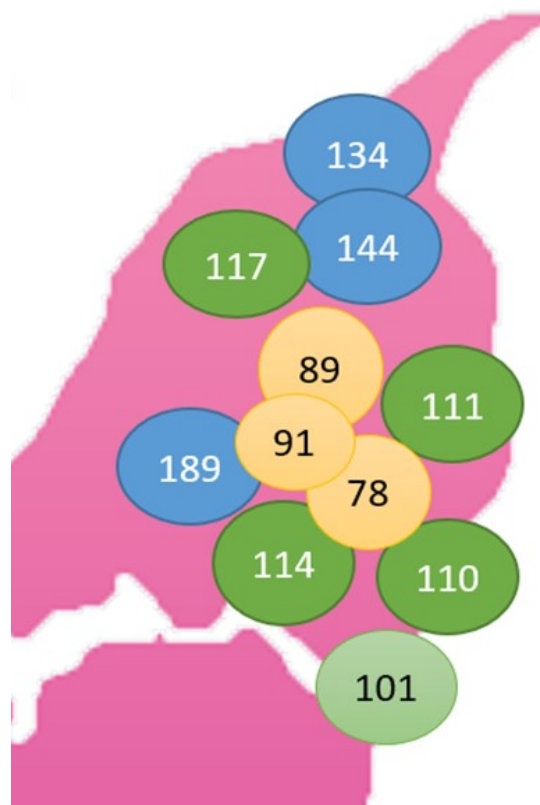
Af agrochef Henrik Pedersen

Endnu en unormal vækstsæson!

Vinteren varede næsten til april, og så blev der tørt, og dette gjorde, at kartoflerne blev lagt rekordtidligt i Nordjylland. Normalt ligger den største læggeperiode fra 20.-30. april, men i år var al lægning stort afsluttet inden udgangen af april. Derimod var jordtemperaturen ikke med os, og samtidig blev det en våd og kold maj måned, som gjorde, at kartoflerne var meget langsomme til at spire frem, og der kom nogle steder angreb af fritlevende nematoder. I gennemsnit snakker vi ca. en uges forsinkelse, og dette kan kartoflerne kun indhente ved større vækst om efteråret.

Sommeren bød på perioder med regn, men også en lang tørkeperiode i juli måned, som satte mange af de uvandede marker i stå. Meget varierende nedbør i perioden fra 26. juli til 15. august, som efterlod en landsdel med mere end 75 mm nedbør i forskel mellem de forskellige områder. 75 mm svarer faktisk til mere end 14 dages vandforbrug og dermed også en potentiel udbytteforskel mellem områder med megen nedbør og områder med lille nedbør på mere end 100 hkg/ha.

Fra midt i august igen en tørkeperiode, som satte alle uvandede kartoffelarealer i stå endnu engang. Kampagnen måtte starte med mere end en uges forsinkelse, og udbytterne på de uvandede arealer vil være med store variationer, men for mange på et utilfredsstillende niveau. Vi forventer en produktion under målet, men passende sol og nedbør kan give lidt tilvækst i sidste del af sæsonen.

Nedbør i perioden 30/5 - 9/8

Øget areal til AKV

Af adm. direktør Ronnie B. Nielsen

AKV har over de sidste fire år købt nogle mindre hobylandbrug, som ligger i forlængelse af fabrikken. Seneste gårdkøb er sket kort før kampagnen, og med dette køb er AKV fremtidssikret i forhold til den fysiske plads omkring fabrikken, men også bedre stillet i forhold til de andre krav, som fabrikken møder i forhold til naboer såsom støj og støv.

AKV har over perioden samlet købt fire ejendomme plus nærliggende arealer, som er relevante i forhold til udsprøjtning og evt. udvidelse af både laguner og fabrik. AKV ejer i dag det område, som er vist på billedet herunder.

Arealet sikrer, at AKV fremadrettet kan udvide i forhold til produktionen og ikke er begrænset i muligheder.

Mere langsigtet planlægges det, at beboelsen tættest på AKV bliver fjernet, da den ikke tjener noget formål. Jorden mellem AKV og Gravsholtvej bliver dermed til rådighed på sigt, men er primært tiltænkt lagerbygninger ved behov. Jorden mod nord og øst sikrer, at fabrikken kan udvides i fremtiden, hvis nye projekter eller planer bliver vedtaget for AKV. Jorden bliver benyttet til udsprøjtning af fabriksvand efter gældende tilladelser, og dermed benyttes jorden allerede i dag af fabrikken.

Opkøbet af jorden har været en del af en langsigtet strategi om at sikre AKV, og de opkøbte arealer giver plads til nye initiativer og sørger for driften ind i fremtiden.

Det blå felt dækker over AKVs areal

Vil du have højere stivelsesprocent?

Af agrochef Henrik Pedersen

Så er det en god idé at starte med at kigge på kvaliteten af optagningen. Kartofler, der er blevet beskadiget ved optagningen, taber meget i stivelsesprocent under lagringen. Dette skyldes dels, at kartofflen skal bruge energi (= stivelse) på at sårhele, og dels, at der går råd i de åbne sår, hvilket især koster stivelse.

Når vi ser på de sidste mange års kampagner, er stivelsesprocenten fra midten af november til kampagnestop op mod 1% lavere end stivelsesprocenten i oktober måned, og når vi kigger på de senere års beskadigelsesundersøgelser, er stivelsesprocenten ca. 1% lavere for de kartofler, der har beskadigelser, sammenlignet med de kartofler, der ikke har sår. Der til kommer et ikke ubetydeligt vægttab.

Stivelseskartofler vil altid få nogle knubs ved optag-

ningen, da de er store, har høj stivelsesprocent og bliver ofte høstet, når jordtemperaturen begynder at blive lav. Men optagerens indstillinger betyder rigtig meget på omfanget af beskadigelser. Det kan være hastigheden på bånd, det kan være faldhøjder, eller hældning på skær, der er lidt forkert.

Derfor kan det være en god ide at benytte sig af AKV's tilbud om at få et besøg af en konsulent og prøve en elektronisk kartoffel. Den elektroniske kartoffel bliver lukket igennem optageren et par gange, og der vil man så få et fingerpeg om, hvor i maskinen der kan være et problem. Et par justeringer og resultatet vil ofte være et mindre fald i stivelsesprocent end "normalt".

Kartoffelmaus på prøve

Af agrochef Henrik Pedersen

AKV afprøver i dette efterår en kartoffelmaus, som er en maskine, der samler kartofler op fra en kule, renser disse i flere omgange, og til sidst leverer kartoflerne med elevator i en lastbil.

Afprøvningen er et led i opfølgningen på et ønske fra AKV's generalforsamling, hvor vi skulle undersøge en mere rationel leveringsform, hvor man kombinerer fabrikkens ønske om at finde et mere fleksibelt leve-

ringssystem og ønsket om at få renere kartofler med avlernes ønske om en hurtig og rationel levering af kartofler i dagligdagen.

Foreløbig er erfaringerne med maskinen positive, idet kapaciteten på maskinen er høj, og frarensningen af løs jord er god. Hvorvidt det er retningen for det videre arbejde, må de kommende ugers afprøvning vise.

Læsse-/rensemaskine på prøve i efteråret

Kalender

Af sekretær Jytte Koldkjær

Onsdag den 19. januar 2022 kl. 09.00

Onsdag den 15. juni 2022 kl. 13.00

Avlermøde

Generalforsamling
